

OVERZICHT VAN WIJZIGINGEN

omstandigheid dat anderen (willekeurige lezers van mijn werk¹ dan wel auteurs van gepubliceerde kritische beschouwingen) opmerkingen maakten die mij juist leken. Het gevolg was dat de tweede (en latere) drukken van de verschillende delen in de regel al enkele tientallen wijzigingen bevatten. Maar hoe konden die wijzigingen onder de aandacht worden gebracht van de grootste groep lezers: de lezers van de eerste drukken? Noodzakelijk leek het mij om in *dit* deel een volledig overzicht op te nemen van alle wijzigingen die ik reeds aanbracht maar ook van die welke ik nu alsnog wil aanbrengen.

Dit overzicht volgt thans.

Ik maak er de volgende opmerkingen bij:

1. Correctie-fouten hebben alleen dan tot aangegeven wijzigingen geleid, wanneer zij zinstorend waren.

2. Onjuistheden in de (in oorlogstijd frequent verhoogde) rangen van militairen hebben alleen bij militairen van de Koninklijke Marine, de Koninklijke Landmacht en het Koninklijk Nederlands-Indische Leger tot wijzigingen geleid.

3. Ik heb de wijzigingen aldus aangegeven dat eerst het onderwerp wordt vermeld waarop zij betrekking hebben.

4. De wijzigingen zijn gegroepeerd per deel en binnen elk deel naar de pagina-volgorde.

5. Soms heb ik wijzigingen aangebracht in mijn beoordeling van personen of in de vermelding van gegevens die tot die beoordeling konden bijdragen – het leek mij wenselijk om de lezer speciaal op *die* wijzigingen attent te maken; zij zijn vóór het onderwerp aangegeven met het teken *.

6. Een beperkt aantal wijzigingen draagt het karakter van een aanvulling van de tekst. Belangrijke aanvullingen zijn eveneens met het teken * aangegeven.

7. De mogelijkheid bestaat dat deel 14 een opgave zal bevatten van aanvullende wijzigingen (met name in deel 12: *Epiloog*) waartoe ik na het afsluiten van de kopij voor dit deel zou willen overgaan.

¹ Aan twee hunner: mr. J. M. G. A. Dronkers (Den Haag) en drs. P. H. Werner (Velp), ben ik in het bijzonder dank verschuldigd, omdat zij mij van de verschijning van deel 6 af lijsten deden toekomen van onnauwkeurigheden die huns inziens in de verschillende delen voorkwamen.